

The School of Economics and Management in Public Administration in Bratislava

ECONOMIC AND SOCIAL-FOCUSED ISSUES OF MODERN WORLD

Conference Proceedings of the International Scientific Conference

October 24 – 25, 2018

Bratislava 2018

The School of Economics and Management in Public Administration in Bratislava
(Slovak Republic)

Berdyansk State Pedagogical University (Ukraine)

Donbas State Pedagogical University (Ukraine)

The Institute for the Study of Spatial Development (Ukraine)

Katowice School of Technology (Republic of Poland)

National University of Civil Defence of Ukraine (Ukraine)

Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State Pedagogical University (Ukraine)

ECONOMIC AND SOCIAL-FOCUSED ISSUES OF MODERN WORLD

Conference Proceedings of the International Scientific Conference

October 24 – 25, 2018

Bratislava 2018

ISBN 978-80-89654-48-2

Conference Proceedings of the International Scientific Conference *Economic and Social-Focused Issues of Modern World* (October 24 – 25, 2018, Bratislava, Slovak Republic). The School of Economics and Management in Public Administration in Bratislava, 2018; ISBN 978-80-89654-48-2; pp. 424, illus., tabs., bibls.

Reviewers:

Michal Fabuš – PhD, Ing., School of Economics and Management in Public Administration in Bratislava, Slovak Republic

Ihor Lyman – Doctor of Science, Professor, Berdyansk State Pedagogical University, Ukraine

Tadeusz Pokusa – PhD, the Academy of Management and Administration in Opole, Republic of Poland

Olena Raevneva – Doctor of Science, Professor, Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics, Ukraine

Editorial Office:

Vysoká škola ekonómie a manažmentu verejnej správy v Bratislave

851 04 Bratislava 5, Furdekova 16

tel. +421 905 864 457

E-mail: sekretariat@vsemvs.sk

Publishing House:

© Vysoká škola ekonómie a manažmentu verejnej správy v Bratislave

851 04 Bratislava 5, Furdekova 16

tel. +421 905 864 457

Authors are responsible for content of the materials.

ISBN 978-80-89654-48-2

© Authors, 2018

© Publishing House VŠEMvs, 2018

PROGRAM COMMITTEE

Viera Cibáková – CSc, Professor, Ing., Rector of the School of Economics and Management in Public Administration in Bratislava, Bratislava (Slovak Republic)

Ihor Bohdanov – DcSc, Professor, Rector of Berdyansk State Pedagogical University, Berdyansk (Ukraine)

Lidiya Guryanova – DcSc, Professor, Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics, Kharkiv (Ukraine)

Vojtech Kollar – PhD, Professor, Ing., School of Economics and Management in Public Administration in Bratislava, Bratislava (Slovak Republic)

Svitlana Omelchenko – DcSc, Professor, Rector of Donbas State Pedagogical University, Slovyansk (Ukraine)

Aleksander Ostenda – PhD, Katowice School of Technology, Katowice (Poland)

Oleh Semeniuk – DcSc, Professor, Rector of Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State Pedagogical University, Kropyvnytskyi (Ukraine)

ORGANIZING COMMITTEE

Nataliia Afanasyeva – PhD, Associate Professor, National University of Civil Defence of Ukraine, Kharkiv (Ukraine)

Valerii Bosniuk – PhD, Associate Professor, National University of Civil Defence of Ukraine, Kharkiv (Ukraine)

Nadiya Dubrovina – PhD, School of Economics and Management of Public Administration in Bratislava, Bratislava (Slovak Republic)

Stanislav Filip – Doc. PhD. Ing., Vice-Rector of School of Economics and Management of Public Administration in Bratislava, Bratislava (Slovak Republic)

Aldona Kania – Mgr, Vice-Dean for Science and Development of Katowice School of Technology, Katowice (Poland)

Marian Kovac – PhD. Ing., School of Economics and Management of Public Administration in Bratislava, Bratislava (Slovak Republic)

Irina Kolupaieva – DcSc, Associate Professor, Kharkiv Institute of Trade and Economics of Kyiv National University of Trade and Economics, Kharkiv (Ukraine)

Tamara Krutko – Mgr, the Institute for the Study of Spatial Development, Berdyansk (Ukraine)

Tamara Makarenko – PhD, Associate Professor, Dean of Humanitarian and Economic Faculty, Berdyansk State Pedagogical University, Berdyansk (Ukraine)

Paweł Mikos – Mgr, Katowice School of Technology, Katowice (Poland)

Oleksandr Nestorenko – PhD, Associate Professor, the Institute for the Study of Spatial Development, Berdyansk (Ukraine)

Tetyana Nestorenko – PhD, Associate Professor, Berdyansk State Pedagogical University, Berdyansk (Ukraine)

Iryna Ostopolets – PhD, Associate Professor, Donbas State Pedagogical University, Slovyansk (Ukraine)

Sylwia Pawlikowska-Musiewicz – Mgr. Ing., Vice-Dean for Science and Development of Katowice School of Technology, Katowice (Poland)

Nataliia Svitlychna – PhD, National University of Civil Defence of Ukraine, Kharkiv (Ukraine)

Valentina Cherniy – PhD, Associate Professor, Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State Pedagogical University, Kropyvnytskyi (Ukraine)

Olga Shevchenko – PhD, Associate Professor, Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State Pedagogical University, Kropyvnytskyi (Ukraine)

CONTENTS

SECTION 1

MODERN ISSUES OF ECONOMIC DEVELOPMENT OF COUNTRY, REGION, CITY, ENTERPRISE

<i>Oksana Berneno, Vladislava Bronitskaya.</i> The institutional support of the socio-economic development.....	12
<i>Olena Chukurna.</i> Improving marketing pricing policy on the basis of the price quality indicator.....	16
<i>Lidiya Guryanova, Tamara Klebanova, Stanislav Milevskiy, Anastasya Zaharova.</i> Models of the digital economy development level analysis.....	26
<i>Sabina Ivanchuk.</i> Use of education for sustainable development and empowering technology for training based on culture of consumption in children of an early primary age.....	31
<i>Nataliia Kravchenko, Larysa Gorbatyuk, Hanna Alieksieieva.</i> Modeling of control of learning information and communication technology.....	35
<i>Inna Shevchenko.</i> Basic principles of the state regulation of the competitiveness of the enterprises of the automotive industry.....	39
<i>Igor Smyrnov.</i> Logistic approach to promote urbotourism sustainable development (Ukraine's case).....	42
<i>Tatyana Tikhovskaia.</i> Influence of innovations on upgrade of the basic capital goods of the enterprise.....	49
<i>Svetlana Tyutyunnikova, Christina Pivovarova.</i> Inequality as the brake of inclusive development.....	53

<i>Adam Walawender. Gospodarka finansowa gminy.....</i>	57
<i>Yuliya Zaloznova, Nataliia Trushkina. Problems of development of transport-logistic system of Ukraine in conditions of crisis economy.....</i>	79
<i>Наталія Бірченко. Страхування як інструмент управління ризиками аграрних підприємств.....</i>	83
<i>Олена Грищенко, Наталя Козіцька. Забезпечення на оплату відпусток, як складова облікової політики підприємств.....</i>	90
<i>Павло Захарченко, Тетяна Кунгурцева-Мащенко. Курортно-рекреаційна сфера як чинник економічного зростання національної економіки.....</i>	99
<i>Яна Сичікова, Тетяна Несторенко, Александер Остенда, Станіслав Філіп. Підвищення рівня екологічної безпеки та екологічного зростання курортної зони шляхом впровадження альтернативних джерел енергії.....</i>	112
<i>Ксенія Стеблецова. Сучасні проблеми економічного розвитку малих підприємств в Україні.....</i>	120

SECTION 2

REGIONAL AND LOCAL PROBLEMS OF SOCIAL DEVELOPMENT OF SOCIETY

<i>Nataliia Chaikina, Alina Chaikina. Behavioral strategies of entrepreneurs adaptation in post-modern world.....</i>	126
<i>Andrew Kablukov, Olena Murzina, Olena Raznatovska. Humanitarian issues of education as an element of development of modern society.....</i>	130
<i>Inna Komar. Formation of the image of secondary education as a basis its competitiveness.....</i>	133

<i>Julia Matsuieva. Key aspects of the Polish pharmaceutical market.....</i>	137
<i>Iryna Pinchuk. Implementation of a competence approach into the process of training future teachers in Ukraine.....</i>	142
<i>Yaroslav Syvokhop. Development of behavior norms that determine the formation of the healthy lifestyle of adolescents in afterchool educational institutions of the Transcarpathian region.....</i>	146
<i>Svetlana Tutunnikova, Dmitriy Riabovol. The blockchain technology in the modern economy.....</i>	151
<i>Ганна Едігер, Ірина Парфеній. Особливості проявів кібербулінгу та його профілактика у підлітковому середовищі.....</i>	156
<i>Сергій Мішин. Професійне самовдосконалення фахівця педагогічної освіти як наукова проблема.....</i>	160
<i>Юлія Мусхаріна, Анастасія Адаменко. Розвиток креативності у студентів педагогічного вузу.....</i>	166
<i>Наталія Рижикова. Особливості формування інвестиційного клімату в Україні.....</i>	172
<i>Олексій Стасенко. Виховання потреби до занять фізичною культурою молодших підлітків в процесі позакласних форм занять.</i>	179
<i>Світлана Федоренко. Навчальні курси з адаптації студентів бакалаврату до освітнього середовища у вищій школі США.....</i>	185
<i>Олександр Холодний, Данило Жижченко. Мотивація студентів до навчання у вузі.....</i>	192
<i>Сергей Чернобай. Методы и приемы технической подготовки юных волейболистов.....</i>	199

SECTION 3

HUMANITARIAN ISSUES OF DEVELOPMENT IN MODERN WORLD

<i>Oksana Alieko.</i> Formation of logical and mathematical competence of preschoolers.....	207
<i>Viktoriia Andriiash, Nadiia Ahafonova.</i> Direct public relations as a part of the management process in the judiciary of Ukraine.....	211
<i>Iryna Aprieliava, Iryna Poliakova.</i> Ideas of pedagogical support in pre-school education.....	216
<i>Kseniia Balabanova.</i> Viability development in the scope of human capital.....	219
<i>Yuliia Bilotserkivska, Vitalii Kislyi, Anna Kolchyhina.</i> Interconnection of self-evaluation and willing regulation of working students and non-working students.....	223
<i>Valentina Chernii.</i> Educational area of focus in preserving and strengthening the health of youth.....	228
<i>Olha Chovhaniuk, Iryna Haman.</i> The effective use of innovative technologies in the educational process.....	232
<i>Iryna Didenko, Iryna Oliinyk.</i> Communication as one of the core skills to be mastered in an ESP course.....	236
<i>Tetiana Fursykova.</i> Content of pedagogical practice of future teachers in conditions of computerization of modern school.....	239
<i>Nadiia Heorgian.</i> Pedagogical conditions for the formation of ethnopedagogical competence of future preschool educators.....	244
<i>Uliana Irkhina.</i> Formation of students' communicative abilities at english classes in higher schools.....	249
<i>Volodymyr Ivanchuk.</i> To the problem of philosophical hermeneutics of the literary discourse of alienation.....	254

<i>Yulia Kakhiani</i> . Media education in teaching and educational process of the institution of preschool education.....	259
<i>Tetiana Khrystova</i> . Preservation of health of senior school age in the process of physical education.....	263
<i>Ivan Lopushynskyi, Olena Kovnir</i> . Eurointegration aspirations of Ukraine: some aspects of educational linguistic policy.....	268
<i>Kateryna Mannapova</i> . Features of the gender aspect in shaping the hardiness of adolescents from incomplete and complete families.....	276
<i>Olena Murzina, Olena Raznatovska, Hanna Alieksieieva</i> . Optimization of the educational process through the information and educational environment.....	287
<i>Natalia Mushchynska</i> . Problems of high education system in Ukraine in terms of academic integrity.....	290
<i>Iryna Ostopolets, Dmytro Kasharskyi, Valeria Kolva</i> . Ambiguity tolerance as an integral property of a subject of creative transformation of the life space.....	293
<i>Olga Skorynina-Pogrebnaia, Irina Ushakova, Svetlana Gura</i> . The problem of alcohol and narcotic dependence among young people in the contemporary Ukrainian society.....	296
<i>Людмила Андрєєва</i> . Проблема формування лідерського потенціалу дітей старшого дошкільного віку.....	300
<i>Людмила Баліка</i> . Використання інформаційних технологій у роботі бібліотеки закладу вищої освіти.....	305
<i>Любов Балабанова, Дмитро Дусенко, Ірина Жданова</i> . Концептуальні положення проблеми здорового способу життя в умовах сучасності.....	311

<i>Олександр Бур'яноватий.</i> Вплив експериментальної програми фізичної підготовки на фізичну підготовленість юних бійців-багатоборців 6-8 років.....	315
<i>Людмила Гонтаренко, Гліб Парфьонов.</i> Мобільне навчання, кроки впровадження.....	321
<i>Галина Григораши.</i> Формування фітнес-культури студентів в процесі фізичного виховання.....	326
<i>Аліса Дербеньова, Ліна Перелигіна, Антон Швалб.</i> Особливості функціонування когнітивних процесів під час стресової стимуляції.....	330
<i>Надія Дубровіна, Віра Дубровіна, Яна Пеліова.</i> Формування інтерактивного спілкування в контексті компетентнісного навчання.	334
<i>Світлана Коломієць.</i> Університет як відкрита інновація.....	338
<i>Анастасія Мельнік.</i> Оптимізація фізичного виховання школярів засобами рекреаційно-оздоровчої діяльності.....	342
<i>Тетяна Нестеренко.</i> Мовна ситуація в Україні: історичні та політичні чинники.....	348
<i>Людмила Одерій.</i> Розвиток у дітей здібностей до художньої творчості засобами образотворчого мистецтва.....	355
<i>Віра Остащук.</i> Стародавні цивілізації Сходу: специфіка предмету та особливості викладання (із досвіду кафедри культурології, мистецтвознавства та філософії культури ОНПУ).....	360
<i>Оксана Петренко.</i> Категорія «професійна гендерна компетентність педагога» у сучасному освітньому просторі.....	364
<i>Григорій Пустовіт.</i> Регіональний контекст інноваційного розвитку післядипломної педагогічної освіти.....	372
<i>Євген Роздимаха.</i> Гуманітарні питання становлення неформала в соціальному середовищі.....	381

<i>Ірина Рубель. Інтеграція фахових і психолого-педагогічних дисциплін як педагогічна умова формування візуальної культури майбутніх учителів образотворчого мистецтва.....</i>	389
<i>Світлана Стежко. Агітаційна п'єса: традиції та сучасність.....</i>	404
<i>Яна Тікан, Валерія Андрєєва. Структурні компоненти та маніпулятивні стратегії англomовного рекламного дискурсу.....</i>	411
<i>Ольга Шевченко. Професійна культура майбутніх учителів фізичної культури як складова фахової підготовки.....</i>	419

**СТАРОДАВНІ ЦИВІЛІЗАЦІЇ СХОДУ: СПЕЦИФІКА ПРЕДМЕТУ
ТА ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ
(ІЗ ДОСВІДУ КАФЕДРИ КУЛЬТУРОЛОГІЇ, МИСТЕЦТВОЗНАВСТВА
ТА ФІЛОСОФІЇ КУЛЬТУРИ ОНПУ)**

Віра Остащук

Одеський національний політехнічний університет

Одеса, Україна

Ostvera@gmail.com

Abstract. This article is about the main problems of teaching the course of Ancient Civilizations of the East. In this regard, the report says about the goals and objectives of the course, the problems of working with the source base of Oriental studies, tasks and features of work in practical classes. A short description of the course program and recommended literature is given.

Key words: Ancient Civilization of the East, peculiarities of teaching, history.

Анотація. В статті викладається погляд на основні проблеми викладання курсу Стародавні цивілізації Сходу. У зв'язку з цим докладно говориться про мету та задачі курсу, проблеми роботи із джерелознавчою базою сходознавства, завдання та особливості роботи на практичних заняттях. Дається стисла характеристика програми курсу і рекомендованої літератури.

Ключові слова: Стародавні цивілізації Сходу, особливості викладання, історія.

Курс стародавні цивілізації Сходу є одним із найбільших у програмі вивчення студентами спеціальності «Філософія Близького та середнього Сходу з поглибленим вивченням однієї із східних мов». Він формує загальну перспективу розвитку світової цивілізації, бо охоплює три з п'яти тисяч років її існування. В предмет вивчення, перш за все, включенні великі первинні цивілізації – давньоєгипетська, месопотамська, індійська та китайська, а також численні вторинні центри, розвиток яких визначився процесом культурної

дифузії. У великій географічній зоні існувало безліч держав, які залишили яскравий слід і історії людства. Це Давньоєгипетське царство та Вавилон, держави Східного Середземномор'я та Ахеменідського Ірану, Хеттське, Лідійське та Ванське царства, держави Маур'єв і Гауптів в Індії та декілька імперій Китаю. Всі вони за своїм характером, типом культури, динаміці історичного розвитку сильно відрізнялися одна від одної. Тому важким представляється нам досягнення головної мети курсу – створення у студентів цілісного образу минулого давніх східних цивілізацій. І тут слід визначити ту гостру проблему, яка хвилює сьогодні не тільки сходознавців, а й істориків, які працюють і інших сферах історичної науки. Ми маємо на увазі так званий «дефіцит теорії». Наявні на сьогоднішній день напрацювання в цій галузі, навряд чи можуть претендувати на вирішення всіх спірних питань, пов'язаних з осмисленням історії Стародавнього Сходу в цілому.

Тим не меш, ми не відмовляємося від спроб вирішення завдання виявлення спільних рис для всіх східних цивілізацій, тобто того, що об'єднує їх між собою і вже в давнину стало підставою для виникнення дихотомії «Схід» – «Захід». При цьому поняття «Схід» виступає тут не стільки як географічна спільність, а має в першу чергу культурно-історичний, цивілізаційний сенс.

Теоретико-методологічним проблемам приділяється велика увага як в курсі і цілому, так і в початковому циклі лекцій в особливості. Однак безперечним є те, що за загальним теоретизуванням ні в якому разі не повинна зникати конкретна історична реальність, яка завжди була основним предметом вивчення будь-якого історика. Звідси випливає друге завдання нашого курсу: виявлення особливостей кожної із східних цивілізацій, що має сприяти розумінню гетерогенності цієї системи, яка об'єднується загальною дефініцією «Стародавній Схід».

Надзавданням нашого курсу ми вважаємо досягнення синтезно-систематичного знання історії Стародавнього Сходу. Виявлення максимальної кількості факторів, що зумовили особливий характер історичного процесу як на Сході і цілому, так і кожної з його складових цивілізацій, від вивчення конкретних історичних сюжетів до вибудовування внутрішньо несуперечливої картини давньосхідної історії, яка органічно поєднує в собі конкретний матеріал з його поясненням.

На лекціях і, особливо, на практичних заняттях багато часу приділяється знайомству студентів з текстами джерел різних типів, видів і розрядів. Підвищену увагу автори курсу звертають на специфіку роботи з нарративними джерелами. При цьому одним з найбільш складних завдань, що постають в ході роботи з ними, є проблема розуміння їх первинного змісту. Тут ми акцентуємо увагу студентів на два аспекти. По-перше, на те, що стародавні тексти відділенні від нас дуже великим часовим простором. А по-друге, що, будучи текстами східними, вони відокремленні від нас простором соціокультурним. Ще давньокитайський історик Бань Гу писав: «Після того як Кун-цзи помер, став втрачатися сенс його іносказань, а після того як були поховані сімдесят його учнів, став спотворюватися внутрішній зміст його вчення». Це писав давній китаєць. Що ж говорити про те, наскільки наше сьогоденне розуміння значення термінів, що містяться в текстах джерел, що належать різним давньосхідним культурним традиціям, відповідає змісту, спочатку в них закладеному. Деякі дефініції настільки багатозначні, що їм просто неможливо підібрати однозначних аналогів в українській мові. Прикладами можуть служити такі поняття як «дхарма» і «нірвана» в індійській а поняття «дао» і «жень» – в китайській традиції.

В нашій роботі зі студентами ми постійно вчимо їх звертати увагу на той факт, що джерела, що ними вивчаються – продукти іншої епохи і іншої цивілізації, і, отже відображають мислення людей з іншими цінностями і домінантами, і, що, може бути, найголовніше – з відмінним від нашого стилем мислення.

Робота з джерелами на практичних заняттях предмету «Стародавні цивілізації Сходу» здійснюється за певним алгоритмом. Вона починається з їх зовнішньої критики, яка передбачає відповіді на такі питання: коли, де і за яких обставин виник той чи інший текст, хто його автор (або замовник), кому він адресований, який його склад, мова і стиль, які ще варіанти даного тексту існують. Після того, як всі зовнішні обставини описані, відбувається перехід до наступного етапу – його внутрішня критика, яка передбачає виявлення в ньому усієї інформації про соціальне, економічне та політичне життя східних цивілізацій, про їх правові та духовно-світоглядні основи.

Ще один суттєвий момент, на який ми звертаємо увагу при роботі з джерелом, це те, що вступаючи в діалог з текстом, важливо виявити

максимальну інформацію не тільки з того, що він «говорить», але і з того, що він «замовчує».

Основними критеріями оцінювання на практичних заняттях є наступне: ступінь знання студентом джерел та уміння працювати з ними; рівень засвоєння рекомендованої наукової літератури; здатність логічно викладати свої думки.

Програма курсу складена в точній відповідності з його загальною метою і завдання. Вона містить у собі як розділи, присвячені політичній, соціальній, правовій, економічній історії східних цивілізацій, основ їх культури і ментальності, так і детальні огляди теоретичних, історіографічних та джерелознавчих сюжетів і проблем орієнталістики.

Список літератури відкриває «Історія Стародавнього Сходу», написана російським вченим Б. А. Тураєвим. Вперше видана ще в 1913 році, вона містить багато розділів цікавих сучасному читачу. Пізніше з'явилися підручники В. В. Струве, В. І. Авдієва, 3-томна «Історія стародавнього світу» за редакцією І. М. Дьяконова, «Історія стародавнього сходу» за редакцією В. І. Кузіщина.

У 2000 році був виданий перший україномовний підручник «Історія Стародавнього Сходу». В ньому О. П. Крижанівський враховує роль екологічного, демографічного, психологічних чинників у розвитку найдавніших цивілізацій.

В даний момент однією з нагальних проблем є створення спеціалізованого навчального посібника, присвяченого теоретичним та історіографічним проблемам сучасного сходознавства. В ідеальному варіанті – поява вузівського підручника з історії Стародавнього Сходу, написаний колективом у складі фахівців із цілої низки орієнтології (з шумерології, ассириології, еламістики, еблаїстики, семітології, мероїстики, іраністики, арабістики, єгиптології, урартології, хурритології, японістики, китаїстики тощо).

Отже, прищеплюючи студентам думку, що історична істина діалогічна по самій своїй природі, що вона є результатом перетину різних дослідницьких логік, ми сподіваємося, що тим самим кожний з них зможе стати у подальшому самостійним суб'єктом не тільки наукової, але загальнокультурної творчості, що є головним завданням освіти в цілому. Це обумовлено перш за все тим фактом, що у свідомості сучасної людини відбувається перетин різних культурних сенсів.

978 - 80 - 89654 - 48 - 2